

SUCCULENTA

Orgaan van de Nederl. Ver. van Vetplantenverzamelaars

Secretariaat: G. D. DUURSMA, B 140 HUIZUM bij Leeuwarden.

III. Iets uit de geschiedenis der Cacteeën.

Wij hebben tot hertoe den cactus in zijn gewone omgeving en levensverrichting gadeslagen, wij willen nu een enkel oogenblik stilstaan bij de hoogste uiting van het leven dezer plant, de bloem. De meeste planten worden gekweekt om de bloem en daarom moet het juist verwondering wekken, dat de cactussen niet veel algemeener worden aangetroffen dan het geval is. Het is als wil de plant in haar schoone bloemen goedmaken, wat zij in haar vaak armzalig voorkomen tekort komt.

Kleur en grootte varieeren zeer. Tusschen het reinste wit en het donkerste rood vinden we vele schakeeringen, waaronder het helderste geel. Vele cactussen brengen kleine bloemen voort (*Mamillaria's*) doch een groot aantal andere soorten prijken met bloemen die wel 20 c.M. in doorsnee zijn. (*Phyllocactus*, *Cereus grandiflorus* e. a.). Zoo'n bloem beloont de moeite van jaren zorg en vol enthousiasme roepen wij huisgenooten en vrienden er bij, om met ons in de bewondering te deelen.

Onder gunstige omstandigheden wordt de bloem ook bij ons door de vrucht gevolgd. Deze is dikwijls stekelig. Dit komt door samengroeiing met de kelkbladeren, die al gauw indrogen en den stekelvorm aannemen. De vruchten bevatten zaden, welke weer aan nieuwe planten het aanzijn kunnen geven. Doch niet alleen door zaad, ook op andere wijze kan de cactus zich vermeerderen.

Reeds eerder is opgemerkt, dat de stekels der plant nog een ander doel hadden dan alleen voor de verdediging te zorgen. En dit doel is: meehelpen aan de verspreiding. Aan de planten onzer verzameling hebben wij het allen wel opgemerkt, hoe aan bolcactussen in het algemeen nieuwe bolletjes en aan *Opuntia's* en *Cereus*soorten nieuwe stengels of leden ontstaan. Ook in de steppe is dat het geval. Vaak strijken dan de dieren met hun huid langs de planten en dan hecht zoo'n nieuw uithangsel zich met zijn stekels aan het dierlijk lichaam vast en wordt soms mijlen ver meegedragen, waar dan, als het valt, een nieuwe plant ontstaat.

Ten slotte wenschen wij nog iets te vertellen van het nut der Cactussen. Het houtachtige geraamte van *Cereus*stammen wordt gebruikt tot het bouwen van woningen. Het sap van sommige soorten is eetbaar en de vrucht tot jam verwerkt. De Cachenilleteelt op *Opuntia vulgaris*, ter verkrijging van de roode verfstof is bekend. In 1828 werd deze teelt ook in Ned. Indië beproefd. Dit geschiedde op het gouvernements landbouw-etablisement te Krawang en op enkele particuliere ondernemingen. Na eenige jaren met aanvankelijk succes bekroond te zijn, bleek het echter dat deze gouvernements-cultuur geen voordeel opleverde en werd ze in 1865 opgeheven, ook al doordat men thans langs chemischen weg goedkoper de karmozijnroode kleurstof bereiden kan.

In den laatsten tijd houdt men zich meer bezig met het kweeken van cactussen als veevoeder. De Amerikaansche kweeker Burbank gelukte het namelijk cactussen zonder doorns te kweeken en als er nu, bij het weer plaatsen van deze variaties in de steppe geen terugslag intreedt, dan zou dit verstrekkende gevolgen kunnen hebben.

De steppe zou dan geschikt gemaakt kunnen worden voor veeteelt. Wat een toekomst voor die groote vlakten, die daar nu nog ongebruikt zich uitstrekken. Het groote bezwaar was altijd het drinkwater en voedsel voor het vee. En nu kan er de cactus komen, zeer waterrijk en sappig en van haar het vee eten en drinken.

Ik heb getracht in deze artikeltjes enkele bijzonderheden uit het leven onzer gestekelde vrienden mede te deelen ; mijn hoofddoel was wat meer belangstelling voor ze op te wekken.

Ten slotte aan de verzorgers van deze kinderen uit de heete keerkingslanden een vriendelijken raad. Als een vreemdeling ons land bezoekt, behandelt men hem met onderscheiding. En deze plant, die zeer geheimzinnige levenskrachten in zich draagt, welke slechts bij enkele soorten in de bloem volkomen tot uiting komen, verdient die onderscheiding ten volle.

D. J. W. KREULEN.

NASCHRIFT. Vooral het laatste gedeelte van de uitgebreide copie moest wegens de beperkte ruimte in ons blad belangrijk worden ingekort. Zooals wij reeds bij het eerste artikel opmerkten, zijn wij het in alles niet eens met den geachten schrijver. Niettemin zijn wij den heer K. zeer dankbaar voor zijn bijdrage en waar wij uit den kring onzer lezers meerdere critische beschouwingen ontvingen, bewijst dit dat ook in ons land getracht wordt door studie en onderzoek iets van den geheimvollen sluier, welke over het Cactusleven gespreid ligt, op te lichten.

In een der eerstvolgende nummers hopen wij zoo'n critisch beschouwend artikel op te nemen, in het vertrouwen dat hierdoor de Cactusstudie nog meer bevorderd zal worden.

Mededeelingen.

LEDENLIJST. In dit nummer is de lijst opgenomen van de personen, welke thans lid onzer Vereeniging zijn en worden eventueele adresveranderingen en namen van nieuwe leden voortaan geregeld in „Succulenta" vermeld. Ieder wordt nog eens opgewekt in eigen omgeving zooveel mogelijk nieuwe leden te winnen.

UITBREIDING. Gaarne zouden we ons blaadje wat grooter omvang geven en zoo nu en dan ook eens een illustratie plaatsen ; het bedrag dat thans aan contributies binnenkomt laat dit echter nog niet toe. Misschien zijn er echter leden die hun bijdrage voor het komend jaar iets kunnen verhoogen en wanneer dan bovendien een flink aantal nieuwe leden toetreedt, zal in elk geval zoo nu en dan eens een nummer van dubbele grootte verschijnen.

Lijst der leden over 1919.

1. P. van Woerden	Akkrum	
2. B. Reijnvaan	Amersfoort	Wijerstraat 9.
3. P. van Stralen Jr.		Tuinbouwwakonderw.
4. J. J. M. v. Bergen	Amsterdam	Joh. Verhulststr. 97.
5. V. Bing	„	Amstelveenscheweg 152.
6. P. de Boer	„	Wijtenbarchstr. 54.
7. K. van Buuren	„	Linnaeusstr. 43.
8. D. G. Buurman	„	1e v.d. Helststr. 59.
9. Mej. W.-Druijvestein	„	Keizersgracht 532.
10. W. F. Eigenstein.	„	Corn. Anthoniestr. 50.
11. M. G. van Gelder	„	Rustenburgerstr. 239.
12. J. H. Jouvenaz	„	Corn. Anthoniestr. 62.
13. R. Matthes	„	Roemer Visscherstr. 27.

14. H. Schutjes	Amsterdam	Krugerplein 16 ^I
15. W. A. van Veen	„	Damrak 90.
16. J. P. Karthaus	Apeldoorn	Amersf. weg 11.
17. H. F. Klein	„	Prins Mauritslaan 20.
18. Mevr. H. van Dorp	Baarn	Cantonlaan 4.
19. Mej. M. Kroes		Eemnesserweg 19.
20. J. H. van Dijk	Berkel (Z.-H.)	
21. Mevr. Moggenstorm	Bloemendaal	
22. E. W. Scholten		Huize „Kinheim“.
23. Mej. E. J. Momma	Bussum	Villa „Dennenkamp“.
24. J. B. G. Schrage		Torenlaan 14.
25. H. Rabjoha	Delden (O.)	
26. J. v. d. Heijden.	Dirksland	Stationsweg.
27. A. D. Rozendal	Dockum	
28. Mej. M. Hubrecht	Doorn	„Witte Huis“.
29. E. v. d. Arend	Egmond a/ Hoef	Schoolstraat.
30. D. Meijer	Franeker	Osingastr. 14.
31. M. A. H. Oosting	„	Hoek Raadhuisplein 1.
32. J. de Groot	Giesendam	Hoofd der School.
33. S. G. Kooista	Goënga (Fr.)	
34. M. L. Spruijt	Horredijk	
35. Mevr. van Beresteijn	's-Gravenhage	Stolkweg 3 1.
36. Th. Jansen	„	Kon. Emmakade 148.
37. J. J. Verbeek	Wolt-huys	
	„	Molenaarstr. 19.
38. D. van Nes	's-Gravenland	
39. Mej. Marjan Copijn	Groenekan b/Utrecht	Huize „Welgelegen“.
40. Beekman	Gulpen	
41. H. J. C. Broeker	Haarlem	Brouwerskade 41rood.
42. C. H., Prins	„	Roosveldstr. 42.
43. P. W. de Wolf		M. v. Heemskerkstraat 2.
44. Mej. H. Testers	Halsteren	Huize „Buitenrust“.
45. D. J. van Brummen	Hardinxveld	
46. D. Fennema	Heemstede	Bronsteeweg 96.
47. Ella Pauw -	„	Linnaeuslaan 2.
48. S. van Kommünde	Heesch bij Oss	
49. W. B. Leenheer	Heinenoord	Zuid-Beveland.
50. W. H. Elinga	Helder	Wilhelminastr. 4.
51. J. Leeuw	„	Dijkstraat 10.
52. J. P. Mijnlief	Herwijnen	
53. E. F. J. Hoolboom	Heukelum	
54. J. Knake	„	
55. A. Z. Geveke	Hilversum	's Gravenl.weg 151.
56. E. Labarre	„	Borneolaan 2.
57. G. D. Duursma	Huizum	B 140.
58. T. B. v. d. Kooi	„	Verlengde Schrans.
59. B. D. van Loghum	Kampen	Oudestraat 162.
60. A. A. van Mourik	Kerk-Avezaath	bij Tiel.
61. V. G. Ploem	Kerkrade	Veldkoel 8.
62. Ds. J. E. Klomp	Kesteren	
63. H. G. Bult	Langweer	Arts.
64. J. H. Valkhof	Leeuwarden	Wijbr. de Geeststr. 31 a.
65. J. Middelburg	De Lier	
66. M. Verhoog	Monster,	Koopman.
67. J. H. Prummel	Musselkanaal	

68. Mev. H. Bolt Ritsema	Nieuwe-Pekela	
69. Mej. H. Hudig	Nijmegen	Kwakkenberg.
70. Jonkv. J. E.vSijtama	Oldebroek	Schouwenburg post
71. D. Kieft	Opperdoes	Elburg.
72. M. Ehrit	Overschie	Dorpsstraat.
73. Mevr. J E. Waller	Overveen	„Kweekduin“.
74. H. Degen	Poortugaal	gemeente Rotterdam.
75. Th.M. Buldens Brack	Reeuwijk bij Gouda	Huize „ Voorzorg“.
76. Mevr. Wed. S. de		
	Ridder Retranchement	Z e e l a n d .
77. H. Arnolds	Roermond	Voogdijstraat 7.
78. A. Schreurs		Kapellerlaan 39.
79. Mevr. F. van Gilze	Roosendaal	M a r k t 79 .
80. J. Mous.		Burgerhoutschestr. 40.
81. M. J. de Beus	Rotterdam	Boezemsingel 51.
82. P. Hannik	"	2e Middeliandstr. 34b.
83. J. M. vanden Houten ,	"	Rob Fruinstr. 64.
84. F. P. Jelier	"	Ruilstr. 27a.
85. C. Kuiper	"	Kaatsbaan 8.
86. Mej. I. Mees	"	Parklaan 16.
87. J. Opmeer	"	Bellevoystr. 25b.
88. Joh. Pronk	"	Schieweg 7.
89. M. J. Rademacher	"	Esschenlaan 20.
90. Mej. Th. E. Slis.	„	Heemraadsingel 174:
91. A. Vreugdenhil Lzn.	„	Vijverhofstr. 179b.
92. L. Wit		Blommerdijkschelaan 9b.
93. L. v. d. Weij	Sneek	Oosterdijk.
94. C.W. C. du Boeuff	Sommelsdijk	
95. Mej. M.C. Karsten	Terborg	Geld.
96. J. Heuff Ezn.	Tiel	Huize „ Walstede“
97. P. P. v. d Bergh		
	v. Eysinga Utrecht	v. Limb. Stirumstr. 24.
98. J. A. H. Eberson	„ "	Nachtegaalstr. 8.
99. H. W. Ferree		Tolsteegsingel 0. Z. 17.
100. Mevr. J. K Huysinga		
	dé Man „	Heerenstr. 43.
101. L. Kraan	„	Zonstraat.
102. A. Montfoort	„	Graanstr. 2 bis.
103. H. Oortman Gerligs	„	W. Barendstr. 57.
104. A. Schoemaker	„	Amaliastr. 15.
105. F. Voorwindt	„	Olijfboomstr. 16.
106. C. de Vries	„	Catharynasmgel 16 bis.
107. C. G. Wagenaar	„	Obrechtstr. 40.
108. Jacq. Hofmans	Venlo	Sigarenkiosk.
109. Eduard Nettesheim	„	
110. Jean HJ. van Wijlink	„	Roermondschestr. 31.
111. Mevr. H. R. A. v.		
	Schelle Wassenaar	Huize „Ter Veken“.
112. Th. Heeg	Woudsend	
113. W. Mulder	Zutfen	Badhuisweg W 9.
114. F. Schreuder	Zwammerdam	Arts.
115. W. Burgers	Zwolle	Veenestr. 1a.
116. A. H. v., Diggelen	„	Kl.Weerenland 18.